

dem, det nu vil medføre, og i denne Forbindelse kan jeg ogsaa gaa ind paa det Endringsforslag om Umyndiggjørelse, som Flertallet har stillet under Nr. 4. Naar en Kone er flyttet fra sin Mand, kan hun jo bære sig saa desperat ad, at det kan blive nødvendigt at gjøre hende umyndig; men jeg vil spørge, hvorledes man tænker sig, at Forholdet vil blive, naar en Hustru gjøres umyndig under en anden Mandes Børgemaal, saa længe som Samlivet bestaar? Man tænke sig, hvad det vil blive for et Ægteskab, hvor Ægtefællerne leve sammen, og hvor Hustruen gjøres umyndig, men hvor hendes Mand ikke betroes til at være Børge, hvorefter en Trebiemand bliver Børge. Jeg tror, at Forholdet i saa Tilfælde vil blive i højeste Grad uheldigt. Min Stilling er altsaa den, at jeg ikke under Lovforslaget, men at jeg kan gaa ind paa det af det ærede 1ste Medlem for 10de Kreds (Nessen) stillede Endringsforslag med mit Underendringsforslag. Hvorledes det høie Thing nu vil stille sig til Sagen, hvor Mange der ønske Lovforslaget fremmet, og hvor Mange der med mig ville stemme imod det, veed jeg ikke, men en Ting vil jeg dog bede om, og det er, at man i alt Fald først vil stemme for de to Forslag, som jeg her har nævnt; saa kan man jo altid senere tage under Overveielse, hvorledes den endelige Afstemning skal være.

Formanden: Jeg antager, at det ærede Medlem af Udvalget, som vel hører til Flertallet, men som efter Motiveringen dog indtager en noget særegen Stilling, ønsker Ordet (Carlsen: Ja!). Jeg giver altsaa det 6te kongevalgte Medlem Ordet.

Carlsen: Jeg skal i al Korthed angive min Stilling til Sagen. Da jeg kom ind i Udvalget, kom jeg der med det Indtryk, at der ved den foreliggende lille Lov vilde blive afhjulpet en Uretfærdighed imod Kvinden i mange Punkter. Jeg, som i mit Liv har styret forskjellige store Eiendomme og deriblandt nogle, som ligge nær ved Byen, har haft den gjentagne Erfaring, at efterhaanden bliver det Konen, som ved sit Arbejde udenfor Huset maa erhverve Alting til Husstanden, til at Klæde Børnene for, osv., og at Manden, naar han først er kommen ind paa denne Vej, efterhaanden tager sig mindre og mindre Nødtigt for, men tilbringer flere og flere Timer paa Værtshus. Naar Forholdet — der kan jo være Modifikationer dert — er saaledes, fler det næsten altid, at Manden gjør et Forsøg paa at bemægtige sig de Penge, som Konen har strabet sammen, endog uden at tage Hensyn til, om der bliver Noget tilovers til Underhold af deres Børn, ham selv og hende; det er ikke saa sjældent, at jeg har set dette, jeg maa desværre sige, endog temmelig hyppigt. Jeg kan ikke se Andet, end at en Forandring, om den kunde gennemføres ved

en Lov som denne, og som kunde sikkre Konen Noget imod Mandens Vilkaarlighed, er en ligefrem Retfærdighedshandling. Med Hensyn til, hvad jeg har hørt saa mange Gange om, at det er juridisk uforvarligt at give en saadan Lov, vil jeg sige, at jeg har becoliget mig ved, at to ikke her i Landet ganste ubekjendte Jurister, nemlig den ærede Justitsminister og det ærede Medlem, som er Ordfører for Udvalget, ikke have haft disse Betænkkeligheder, altsaa fra den Side har Lovforslaget for mig ingen overveiende Betænkkelighed kunnet have. Naar den ærede 3die Landsdhingsmand for 5te Kreds (Oxenbøll) ikke har forstaaet min særlige Motivering af min Stemmegivning anderledes end, at han mener, at den egentlig staar i Modsigelse med sig selv, skal jeg ikke gaa dybere ind paa det; jeg vil ganste rolig overlade til Læseren at afgjøre, om der er noget Nødtigt dert eller ikke. Jeg tror, at Grunden til, at det ærede Medlem ikke kunde forstaa min Argumentation, er den, at han overhovedet ikke gjør Forskiel mellem normale og anormale Ægteskaber. Han vil, at man skal behandle Ægteskaberne ens, og mener, at dette vil føre til, at Forestillingen om Ægteskabets ethiske Høihed vil blive befæstet, og at man, naar man ikke behandler dem ens og som normale alle, vil komme til at ryste ved Fundamentet. Det tror jeg ikke. Det er rart, naar man kan behandle Ægteskabet efter dets Sde; men man er nødt til at tage Hensyn til, hvorledes det i Virkeligheden foreligger i de borgerlige Forhold. Jeg kan derfor ikke tro, at det Ethiske i Forholdet herved skulde faae et Knæk, som i mange Tilfælde vilde bewirke et uheldigt Forhold mellem Ægtefællerne. Der vil ikke komme den Skilsmisse mellem Raadigheden over Kvindens selverhvervede Gods og Mandens Raadighed over Fællesboet undtagen der, hvor Forholdene ere af den Bestaaffenhed, at den er naturlig Følge af disse Forhold. Jeg for mit Vedkommende kan ikke Andet end paa det Bedste anbefale Lovforslaget. Jeg er overbevist om, at det virkelig i mange Tilfælde vil afværge en uretfærdig, hæslig og tyrannisk Behandling af det svagere Køn. — Jeg skal bemærke, at naar jeg har været imod den sidste Del af det oprindelige Lovforslag, nemlig Stykket: „I Hustruens Rettigheder ifølge denne Lov kan der ikke ved Ægtepagt gjøres nogen Indskrænkning“, er det egentlig, fordi jeg mener, at hele den Retning, som Liden har ført ind paa og vil føre videre ind paa, er den, at gjøre Kvinden til et myndigt Væsen og sjerne hende mere fra den Umyndighed, hvori hun paa en Maade ganste naturligen befandt sig, da alle Familiebaandene vare stærkere og vare anderledes bestemte og bundne i Lovgivning end nu-tildags. Jeg vil ikke i en Tid, som har denne Retning, i et enkelt Forhold paalægge et Vaand, som jeg ikke finder nødvendigt. Jeg har nærmest de fattige Klasser for Die, og der vil man saa